

Stichting Mens en Tuin

Jaarverslag 2022

• Samenvatting en conclusie	2
• Medewerkers	3
• Deelnemers	4
• Vrijwilligers	5
• Bestuur	6
• Financiën	6
• Bouw en groot onderhoud	7
• De wijk	7
• De tuin de kwekerij en de winkel	8
• Kwaliteit HKZ	9
• Gemeente en WMO	9

Stichting Mens en Tuin

Samenvatting en conclusie

Belangrijkste feiten:

- Het jaar begon met nieuwe aanmeldingen en het vooruitzicht dat we de woensdag zouden opengaan
- In februari meldden twee van de vier vaste medewerkers zich ziek, terwijl één juist van een geplande vakantie genoot
- In maart is de tuin een week dicht geweest, maar met veel kunst- en vliegwerk lukte het om voldoende tijdelijke krachten in te zetten om verder open te blijven
- Doordat de zieken langere tijd afwezig bleven werden de tijdelijke krachten voor iedereen al gauw de nieuwe vertrouwde gezichten
- Persoonlijke begeleiding van deelnemers beperkt zich tot het werken in de tuin
- Twee deelnemers zijn overleden. Beiden waren lid van de deelnemersraad.
- Het deelnemerstevredenheidsonderzoek kwam met een zeer positief resultaat.
- Mens en Tuin blijft een geliefde plek voor mensen om vrijwilligerswerk te doen.
- Het financiële resultaat is minder, maar de omzet is gestegen.
- De wijk rond Mens en Tuin is een bouwput.
- We hebben dit jaar eindelijk weer bijeenkomsten kunnen houden voor medewerkers en vrijwilligers en de Open Dag was een feest

Stichting Mens en Tuin

Medewerkers

In januari begonnen we welgemoed aan het nieuwe jaar. We hadden 2021 positief afgesloten en hadden het gevoel dat we met elkaar op de goede weg waren. In januari kregen we de uitgestelde audit (van 2020) voor ons HKZ-keurmerk en alles leek onder controle. Er werd een profiel opgemaakt voor een nieuwe medewerker werkbegeleider. Mens en Tuin leek – na de onrust die de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning met zich meebracht – weer in rustiger vaarwater te geraken. Medio februari meldde de zorgcoördinator zich ziek, net toen de winkelcoördinator / werkbegeleider op vakantie vertrok. De zorgcoördinator van het Park kon gelukkig bijspringen, maar twee weken later meldde de tuincoördinator / werkbegeleider zich ook ziek. Nu bleek weer hoe kwetsbaar we zijn als kleine instelling, er was niemand over om de gaten in het rooster te vullen. De tuin is voor het eerst wegens personeelstekort vijf dagen gesloten geweest. Met veel kunst- en vliegwerk is de tuin daarna open gebleven, dankzij een nieuwe vaste medewerker Nathalie en nieuwe invalkrachten. Want terwijl de kranten bol stonden van het tekort aan medewerkers in de zorg, wisten de sollicitanten Mens en Tuin wel te vinden. De algemeen coördinator, net een half jaar in dienst, heeft zeer voortvarend een aantal invalkrachten geselecteerd. Gelukkig waren een aantal ervaren invalkrachten beschikbaar, zodat er – ook dankzij de vrijwilligers – steeds voldoende bekende gezichten waren voor onze deelnemers. Ook twee (voormalige) stagiaires van de Hogeschool in Leiden, konden worden ingezet. Eind maart kwam de winkelcoördinator terug van vakantie en was de ergste crisis bezworen.

De nieuwe medewerker heeft helaas al gauw moeten laten weten dat een functie als werkbegeleider voor haar te belastend was. Uiteindelijk is in haar plaats in juni iemand aangenomen, die al ruime ervaring had in de zorg. Toen duidelijk werd dat de zorgcoördinator niet zou terugkeren heeft zij uiteindelijk deze taken kunnen oppakken. De zorgcoördinator had met haar gezin net voor de zomer besloten dat zij niet nog een jaar zouden wachten met hun verhuisplannen. Het huis in het oosten van het land was al gekocht en onverwacht snel werd afscheid genomen.

De invalkrachten hebben heel snel hun draai gevonden en leerden de deelnemers goed kennen en andersom. De uitgevallen werknemer is na de zomer voorzichtig begonnen om weer te re-integreren. Aan het eind van oktober meldde viel weer een werkbegeleider uit. Zij heeft de rest van het jaar niet meer kunnen werken.

Een bijkomend effect van alle wisselingen was dat de coördinator zich al na een half jaar in functie profileerde als een baken in de woelige tijd en zij voor deelnemers, medewerkers en vrijwilligers op de tuin het vertrouwde gezicht werd, alsof ze er al jaren rondliep.

Het is dit jaar eindelijk weer eens gelukt om een inhoudelijke bijeenkomst met team en bestuur te laten plaatsvinden. Om geen risico te lopen als in 2021 – toen het etentje door coronamaatregelen op het laatste moment niet door kon gaan – is er begin oktober een bijeenkomst georganiseerd voor medewerkers, vrijwilligers en bestuur met een voordracht door oud-bestuurslid Piet Keesmaat over de uitgangspunten van de sociaaltherapie. Aansluitend werd er samen gegeten bij Greens.

Stichting Mens en Tuin

Deelnemers

Er waren aan het begin van het verslagjaar 34 deelnemers. Naar hun herkomst was dit:

- Beschermd wonen: 21 deelnemers
- Zelfstandig wonen: 9 deelnemers
- Thuis wonen: 4 deelnemers.

Twee deelnemers zijn overleden en zeven mensen namen afscheid. Daarvoor kwamen twee nieuwe deelnemers binnen.

Er waren aan het eind van het verslagjaar 27 deelnemers. Naar herkomst was dit:

- Beschermd wonen: 13 deelnemers
- Zelfstandig wonen: 12 deelnemers
- Thuis wonen: 2 deelnemers.

Mens en Tuin is acht dagdelen per week open voor deelnemers. De 27 deelnemers komen samen per week 119 dagdelen. Per dagdeel zijn er dus gemiddeld 15 deelnemers.

In memoriam

In het voorjaar bleken twee van onze trouwste deelnemers ongeneeslijk ziek te zijn. Beide deelnemers waren actief in de deelnemersraad en bij velen geliefd. Robert is met de ambulance van de Stichting Ambulance Wens kort voor zijn overlijden nog op de tuin geweest om afscheid te nemen.

Robert overleed op 22 april, Gé op 5 augustus. Mens en Tuin was nauw betrokken bij het afscheid van beide. Het was bijzonder om te beleven dat Mens en Tuin ook voor familie van overleden deelnemers van betekenis kan zijn door herinneringen te delen.

Bij de personeelwisselingen bleek dat een aantal deelnemers gewend was geraakt aan intensievere begeleiding. Sommigen leunden erg op hun persoonlijke begeleider en vroegen veel tijd voor gesprekken over diverse onderwerpen. Dit zorgde bij medewerkers voor een grote psychische belasting, terwijl door tijdgebrek ander werk bleef liggen. Dat achterstallige werk zorgde op zijn beurt weer voor druk. Medewerkers kunnen zich niet bezighouden met problemen die deelnemers buiten Mens en Tuin tegenkomen. Die grens stellen is lastig als je begaan bent met de mensen waar je mee werkt. Zo werd Mens en Tuin fataal dat we waren afgedwaald van onze kerntaak: dagbesteding in een groep.

Er is toen onderling opnieuw afgesproken dat de begeleiding zich beperkt tot het werken in de tuin en wat daarbij komt kijken. Dat betekent dat iedere deelnemer in overleg zijn of haar eigen doelen opstelt en dat die twee keer per jaar worden geëvalueerd. Daarbij wordt gekeken welk werk voor de deelnemer passend is bij zijn of haar mogelijkheden en doelen. De wisseling in personeel en het bijstellen van hetgeen wij aan begeleiding kunnen bieden was voor drie deelnemers reden om te vertrekken.

In het najaar hebben de deelnemers een deelnemerstevredenheidsonderzoek gehouden met begeleiding van deelnemersraadbegeleider. Van de dertig deelnemers zijn 24 met hulp van een vragenlijst ondervraagd. Daar kwam uit “dat het merendeel van alle respondenten positief is over de mogelijkheden die Mens en Tuin biedt. De begeleiding, de sfeer en het werkklimaat is voor de respondenten de reden om de instelling te blijven willen bezoeken.”

Stichting Mens en Tuin

Stichting Mens en Tuin

Vrijwilligers

Er waren aan het einde van het verslagjaar 16 vrijwilligers voor Mens en Tuin werkzaam. Aan het begin van het jaar waren er 23 vrijwilligers. Elf vrijwilligers gingen weg, door ziekte, verhuizing of het vinden van (ander/betaald) werk, maar ook een enkeling door de onduidelijke situatie die ontstond door het wegvallen van twee van de drie vaste werkbegeleiders. Speciale vermelding verdienen twee vrouwen. Margo, die meer dan tien jaar actief was bij Mens en Tuin, op het laatst ook als imker, nam afscheid wegens gezondheidsredenen. Margreet, ook meer dan tien jaar een vertrouwd gezicht, verhuisde naar het oosten van het land.

Twee mensen die zich aanmeldden zijn na ruim een half jaar ook weer vertrokken, beiden wegens verhuizing. Een oud-vrijwilliger keerde na drie jaar afwezigheid terug. Er zijn vier nieuwe vrijwilligers in 2022 gestart.

Toen de twee vaste medewerkers zich bijna tegelijkertijd ziek hadden gemeld, werd een extra beroep gedaan op de vrijwilligers, opdat de deelnemers naast de nieuwe gezichten ook bekende mensen bleven zien en de nieuwe medewerkers zich tijdens inwerken (sprong in het diepe) gesteund wisten door mensen met ervaring in de tuin en met de manier van werken.

De meeste vrijwilligers zijn het hele jaar een vaste waarde gebleven in de tuin. Zonder deze mensen zou Mens en Tuin niet kunnen bestaan. Gemiddeld komen vrijwilligers 4 tot 8 uur per week (één of twee dagdelen).

Vrijwilligers vervullen uiteenlopende taken: als tuinvrijwilliger en/of als maatje voor een deelnemer, als winkelvrijwilliger, als gastheer/vrouw, in de timmerwerkplaats of als klussenman. We hebben ook iemand die alleen boodschappen doet. En de imker. Haar bijenvolken hebben de winter 2021/2022 helaas niet overleefd. Er hebben zich inmiddels twee nieuwe vrijwilligers gemeld die de imkerij bij Mens en Tuin nieuw leven willen inblazen, maar dan moet er wel een bijenvolk zijn dat zich wil laten vangen.

Naast bovengenoemde vrijwilligers zijn er nog de vrijwillige bestuursleden, twee mannen en twee vrouwen (zie hieronder).

Het is in 2022 na twee jaar eindelijk gelukt om weer bijeenkomsten te houden. Eind maart zijn de vrijwilligers bij elkaar gekomen om samen de stand van zaken te bespreken. Begin oktober kon de langverwachte inhoudelijke bijeenkomst over sociaaltherapie worden gehouden voor alle betaalde en vrijwillige medewerkers van Hillenraadweg en Park en het bestuur. Daarna werd er samen gegeten bij Greens in het Westbroekpark.

Ook de Open Dag kon weer zonder restricties plaatsvinden en was een echt feest. Iedereen was er echt aan toe!

Door het wegvallen van de vaste medewerkers was ook de begeleiding en coördinatie van de vrijwilligers in het slop geraakt. Eén van de invalkrachten heeft deze taak opgepakt en is begonnen de dossiers op orde te krijgen en met de vrijwilligers evaluatiegesprekken te houden.

Stichting Mens en Tuin

Bestuur

Het bestuur bestaat uit Maartje Post, Wouter Drewes, Joost Korsten en Linde Wilmink. Het bestuur heeft in 2022 elf keer vergaderd, afwisselend thuis bij Linde Wilmink en bij Wouter Drewes. De algemeen coördinator is in beginsel bij alle vergaderingen aanwezig, maar door omstandigheden – vooral die op de tuin – kon ze er een aantal keren niet bij zijn.

De onderwerpen die achtereenvolgens speciale aandacht vroegen waren: de zieke werknemers en de consequenties voor de bedrijfsvoering, belastbaarheid van het team en het afschaffen van (teveel) persoonlijke begeleiding, begeleiding van de arbeidsongeschikte werknemers, het overlijden van twee deelnemers, het afscheid van de imker en haar opvolging, achterstanden in dossiers en het wegwerken daarvan, de financiële consequenties van langdurige arbeidsongeschiktheid en aanpassing van de verzekering, tekortschieten van administratie, tarieven onderaanneming, de bijeenkomst voor bestuur, team en vrijwilligers met inhoud en etentje (en hoe fijn dat was). En de voorbereiding op de jaarlijkse audit voor ons HKZ-keurmerk (voor kleine organisaties in de zorg) in november.

Financiën

De bezetting van de tuin is redelijk op peil gebleven, ondanks de onrustige periode in het voorjaar met veel invalkrachten. Om te zorgen dat potentiële deelnemers ons weten te vinden is het van belang dat we onze bekendheid in de wereld van de zorg vergroten of op zijn minst op peil houden. Door ziekte in het team heeft dit aspect net als het jaar daarvoor minder aandacht gekregen dan voor corona. Mens en Tuin blijft een splinterorganisatie in de wereld van de zorg en is vooral bekend bij instellingen en instanties die ervaring met ons hebben. Wij moeten het veelal hebben van de persoonlijke contacten en dan zijn personeelwisselingen (niet alleen bij ons!) soms een reden dat Mens en Tuin uit beeld verdwijnt en opnieuw onder de aandacht gebracht moet worden.

De coördinator had haar handen vol aan de dagelijkse gang van zaken en is opnieuw niet toegekomen aan kennismaking met onze partners in de zorg. Met de nieuwe zorgcoördinator hebben we vanaf juni weer een goede ambassadeur om contacten te leggen of weer aan te halen. Het blijft onze wens zoveel deelnemers te trekken dat de tuin weer vijf dagen per week open kan zijn.

Door de vele tegenslagen heeft Mens en Tuin geen positief resultaat geboekt. In januari konden we wel bij de gemeente nog een deel van de kosten declareren die we moesten maken om te voldoen aan de vereisten die gesteld werden door de coronamaatregelen. Dat heeft het tekort iets verzacht. De langdurige arbeidsongeschiktheid van twee medewerkers heeft het resultaat sterk gedrukt. Ondanks het vertrek van drie deelnemers (toen onze koers werd bijgesteld) en het overlijden van twee andere deelnemers, hebben we gemiddeld door het jaar heen wel een goede bezetting gehad.

Stichting Mens en Tuin

Bouw en groot onderhoud

In 2022 hebben geen bouwactiviteiten plaatsgevonden. Er was nog wel nasleep van eerdere projecten.

In april 2021 was het bestuur opgeschrikt door een brief van het hoogheemraadschap Delfland dat een watervergunning voor de bouw van de serre ontbrak. Dat leek aanvankelijk een (voor Delfland) onoverkomelijk probleem, maar met veel goede wil en inzet van de betrokken ambtenaren is een oplossing gevonden. In maart 2022 kregen we bericht dat de vergunning onder bijzondere voorwaarden alsnog voorlopig verstrekt is voor tien jaar. Nu het voortbestaan van de aanbouw veilig was gesteld kunnen een aantal details worden afgewerkt die bij oplevering nog bijwerking vroegen.

De pomp, die water uit de Striyp pompt voor beregening van de tuin, heeft het in de nazomer van 2022 begeven. Gelukkig was de droge tijd voorbij en kon in alle rust een nieuwe worden aangeschaft.

Onder leiding van de klusjesman zijn de pergola's in de rozentuin vernieuwd door deelnemers en vrijwilligers. Ook de inrichting van de compostkeuken, achterin tussen fruittuin en vogeltuin, heeft nu een duidelijke vorm gekregen door de aandacht en energie van een aantal betrokken deelnemers.

Het buitenterrein van Mens en Tuin, de groenstrook buiten het hek langs de Hillenraadweg, vraagt ook aandacht. De leegstand en sloop van de huizenblokken lijkt een uitnodiging voor mensen om hun oude accu's, koolzuurpatronen, autostoelen, een printer en ander grof vuil en minder grof vuil te dumpen in het groen. Een aantal deelnemers is dat dermate een doorn in het oog, dat zij ook daar het vuil verzamelen. We leggen het aan de kant en geven een seintje aan de gemeente.

Dichterbij onze entree is flink gesnoeid om wat meer openheid te creëren en onze zichtbaarheid te vergroten.

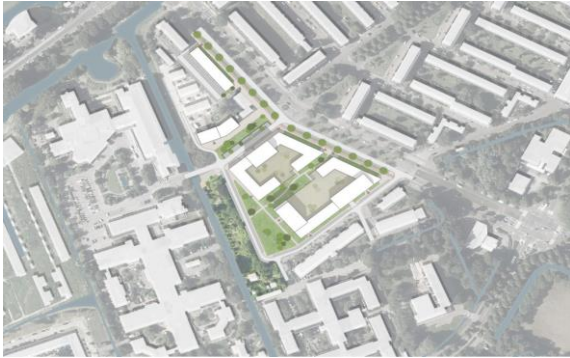
De wijk

Al tien jaar leeft de wens om Mens en Tuin meer zichtbaar te maken in de wijk. Dat is gezien de verborgen ligging al een hele uitdaging en door werkzaamheden is het nog lastiger geworden. Het stuk van de wijk grenzend aan de tuin aan de Hillenraadweg is helemaal gesloopt.

Het project De Schaloen (deschaloen.nl) wordt ontwikkeld door Sustay, een organisatie die zich laat voorstaan op vernieuwing en duurzaamheid. Er komen 570 woningen, er komen best hoge gebouwen. Voor de zon maakt het voor ons niet uit gelukkig, het zuiden is aan de andere kant.

Wij hopen op een vruchtbare samenwerking bij de inrichting van het groen dat aan onze tuin gaat grenzen. Dat wordt niet eerder dan 2024/2025, maar de eerste contacten zijn gelegd.

Stichting Mens en Tuin

Middenonder op de luchtfoto ligt verpleeghuis Sammersbrug. Meteen daarboven ligt langs de Strijp (afwatering) de strook grond van Mens en Tuin. Aan de andere kant van de Hillenraadweg zal de Schaloen verrijzen met een parkje op de hoek met de Lichtenbergweg, dus bij de ingang van Sammersbrug en van Mens en Tuin.

Voorlopig stellen we ons qua wijkactiviteit ermee tevreden dat we voor bewoners van Sammersbrug te vinden zijn, voor mensen voor wie 'even eruit' al veel inspanning en organisatie vergt.

In 2017 begon Mens en Tuin een maandelijkse Vuur en Soep bijeenkomst te organiseren voor buurtbewoners op de laatste vrijdag van de maand. Na drie jaar begon dat een beetje bekendheid te krijgen en toen kwam Corona. Deze laagdrempelige bijeenkomsten konden in 2020 en 2021 niet doorgaan. In 2022 werd de buurt afgebroken en was het nog lang onzeker hoe de maatregelen zich zouden gaan ontwikkelen. De medewerkers hadden hun handen vol aan onze eerste prioriteit: de zorg voor de deelnemers en de continuïteit van de tuin. Vuur en Soep is in de ijskast gezet.

De tuin, de kwekerij en de winkel

Het was even paniek in de tuin toen de tuincoördinator eind februari uitviel. Zij was degene die altijd aangaf welke planten moesten worden opgepot, wanneer er wat gezaaid moest worden, waar gewied moest worden of gesnoeid of gemaaid, kortom, met het lenteseizoen voor de deur waren we totaal onthand. Gelukkig was daar een trouwe vrijwilliger die al wat

Stichting Mens en Tuin

jaren meedraait en die zich nu opwierp om de regie over te nemen. Met behulp van andere medewerkers met groene aanleg, is de vrijwilligster erin geslaagd de winkel te blijven bevoorraden, zodat onze planten hun weg konden vinden naar onze klanten.

Ook dit jaar wisten veel inwoners van Den Haag de tuin te vinden voor het inwisselen van terrastegels voor plantjes in het kader van de Actie Steenbreek van Duurzaam Den Haag. De aarde en compost van Bio-Kultura vindt ook gretig aftrek.

De inkoop van bloembollen, kruiden, moestuinplantjes en dahlia's zorgde ervoor, dat er naast onze eigen plantjes ook andere producten te koop zijn. Toch is de omzet dit jaar teruggelopen ten opzichte van de vorige twee (corona-)jaren.

WMO Gemeente

Het leveren van dagbesteding in het kader van de WMO vormt een substantieel onderdeel van de inkomsten van Mens en Tuin. Door de afwezigheid van de twee vaste krachten en alle gedoe in de tuin lukte het niet om de door een accountant gewaarmerkte productiecijfers over 2021 op tijd in te leveren. Niemand van de overgebleven medewerkers had daar ervaring mee en de coördinator moest het allemaal zelf uitzoeken. Uiteindelijk is het allemaal goedgekomen.

Kwaliteit HKZ

Door het jaar heen hebben we weinig aandacht gehad voor de onderwerpen die van belang zijn om de certificering HKZ te behouden. In 2021 dreven we nog op alle energie en tijd die er in de loop der jaren in was gestoken en was de her-audit min of meer een formaliteit. Nu wreekte zich het verlies van de personen die als coördinator en bestuurder zorg hadden gedragen voor alle procedures en protocollen en het bijhouden van het handboek. de coördinator had als coördinator geen tijd en gelegenheid gehad om zich met deze materie te verbinden en binnen het team was geen enkele ervaringsdeskundige actief. Het bestuur had evenmin voldoende aandacht en tijd gehad voor de structurele onderwerpen, zodat de auditor de organisatie Mens en Tuin een drietal verbeterpunten voorschreef vanwege de geconstateerde "minor tekortkomingen". Het documentbeheer was niet voldoende bijgehouden, de taakomschrijvingen waren niet voor alle functies conform de eisen en het beleidsplan was verouderd.

We kregen twee weken om een plan van aanpak te schrijven en daarna drie maanden de tijd om orde op zaken te stellen. We zijn dan ook voortvarend met deze punten aan de slag gegaan. Vooruitlopend op het volgende jaarverslag kan alvast gemeld worden dat alle inspanningen geleid hebben tot goedkeuring bij de her-audit.